

MERINDE PENTRU SVFLET

Apare cu binecuvântarea PS Părinte Episcop Siluan,
al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei
Foaie de învățătură duhovnicească și cateheză a Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei

ANUL 8. N°49

SERIA SĂPTĂMÂNALĂ

21 OCTOMBRIE 2018

CVANTUL DOMNULUI DUMINICA A 23-A DUPĂ RUSALI (VINDECAREA DEMONIZATULUI DIN ȚINUTUL GERGHESENILOR) EFESENI 2, 4-10

Fraților, Dumnezeu bogat fiind în milă, pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit, pe noi cei ce eram morți prin păcatele noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos: prin har sunteți mântuiți! Și împreună cu El ne-a sculat și împreună ne-a așezat

întru ceruri, în Hristos Iisus, ca să arate în veacurile viitoare covârșitoarea bogăție a harului Său, prin bunătatea ce a avut către noi întru Hristos Iisus. Căci în har aceasta nu e de la voi: este darul lui

Dumnezeu; nu din fapte, ca să nu se laude nimeni. Pentru că a Lui faptură suntem, zidiți în Hristos Iisus spre fapte bune, pe care Dumnezeu le-a gătit mai înainte, ca să umblăm întru ele.

LVCA 8, 26-39

În vremea aceea a venit Iisus cu corabia în ținutul Gerghesenilor, care este dincolo de apă, în fața Galileii. Când a ieșit pe uscat, l-a întâmpinat un om din oraș care avea diavol și care de multă vreme în haină nu se îmbrăca și în casă nu mai sălășluia, ci în gropi de morminte.

Văzându-L pe Iisus, a strigat și a căzut înaintea Lui și cu glas tare a grăit: ce ai cu mine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu, Celui prea Înalt? Te rog, nu mă chinui! Căci Iisus porunca duhului necurat să iasă din omul acela, pentru că de mulți ani îl apucase, și-l legau în lanțuri și în obezi, și-l păzeau, dar el, sfărâ-

mând legăturile, era mânat de diavol în pustie. Și l-a întrebat Iisus, zicând: care îți este numele? Iar el a răspuns: legiune, căci mulți diavoli intraseră în el. Și-L rugau să nu le poruncească să meargă în adânc. Iar acolo era o turmă mare de porci, care pășteau pe munte; și L-au rugat să le îngăduiască să intre în porci; și le-a îngăduit.

Și, ieșind diavolii din om, au intrat în porci, iar turma s-a pornit de pe țârm în lac și s-a înecat. Iar păzitorii porcilor, văzând ce s-a întâmplat, au fugit și au dat de veste în oraș și prin sate. Atunci au ieșit locuitorii să vadă ceea ce s-a întâmplat și au venit la Iisus și au găsit pe

omul din care ieșiseră diavolii îmbrăcat și întreg la minte, șezând jos lângă picioarele lui Iisus, și s-au înfricoșat. Iar cei care văzuseră le-au spus cum s-a mântuit cel îndrăcit. Și L-a rugat pe El poporul ținutului Gerghesenilor să plece de la ei, căci erau cuprinși de frică mare. Iar Iisus a intrat în corabie și s-a înapoiat. Dar bărbatul din care ieșiseră diavolii se ruga de El să-l lase lângă Dânsul; Iisus însă i-a dat drumul, zicând: întoarce-te în casa ta și povestește cât bine ți-a făcut Dumnezeu. Și el s-a dus, vestind prin tot orașul cât bine i-a făcut Iisus.

ȚĂLĂSURI

Despre stapanirea de sine a omului si despre stapanirea lui de patimi si de demoni

R. Radulescu: Parinte profesor Constantin Coman, Mantuitorul Hristos intalneste un demonizat, un om posedat sau stapanit totalmente de diavol. Reactiile omului respectiv erau pe masura, erau

diavolesti sa spunem. Vreau sa va intreb, pentru inceput, astazi ne intalnim mai rar, sau, poate, unii chiar nu au vazut oameni posedati, desi exista; ce se intampla cu acel om? Cum a trait el, ca sa ajunga sa fie stapanit total de diavol? Toti avem gesturi sau ganduri, le-am putea spune demonice, dar ele apar si dispar din viata noastra.

Demonizatul este stapanit in cea mai mare parte a vietii sale de diavol. Ce s-a intamplat, ca sa ajunga in aceasta stare?

Pr. Coman: Cred ca ar trebui, inainte de orice, sa lamurim un pic ce este diavolul si diavolesc, sau demonic. Diavolul este o constiinta, care in mod deplin si desavarsit se plaseaza potrivit lui

TRĂSĂCĂRI

Dumnezeu și, în consecință, potrivit vieții, potrivit a tot ceea ce este pozitiv.

R. Radulescu: Are vreun scop? Este o împotrăvire gratuită sau...

Pr. Coman: Diavolul nu este dintru început și, în consecință, nu are un scop final rațional. Este o chestiune de interval. Dumnezeu și Scripturile ne spun că diavolii sunt ingeri căzuți. Raul asadar nu este un principiu, ci este o pervertire a binelui, o cadere, o deviere. Pervertirea totală a binelui este diavolul. Este o conștiință întru totul potrivnică vieții, potrivnică binelui. De aceea i se mai spune și Potrivnicul. Raul nu are logică!

Ca să revenim la întrebarea dumneavoastră, ce trebuie să fie făcut cineva, ca să ajungă să fie posedat de diavol?

Ajunge să fie stăpanit de diavol cineva care cedează propriei stăpaniri asupra sinelui. Omul a fost creat de Dumnezeu cu stăpanire de sine. Este suveran! Putem face unele asocieri care ne sunt la îndemână, le-ati sugerat și dumneavoastră în întrebare. De exemplu, stăpanirea de patimi. Cineva poate fi stăpanit de lăcomie, de patima lăcomiei. Sau, un exemplu mai accesibil experienței tuturor: omul ajunge să fie stăpanit de bautură, dependent de bautură, alcoolic. Patimile sunt nenumărate și cu puțină onestitate le putem identifica chiar la noi înșine. Cum se manifestă? Nu ne putem stăpani în fața provocării patimii respective. Nu mai funcționează și nu mai activează propria stăpanire de sine.

Omul este chemat să fie stăpan pe sine, să se controleze, să-și gestioneze conștient toate impulsurile, toate intențiile, toate faptele și toate gândurile, adică să le conducă spre împlinirea rostului sau, spre împlinirea sensului

propriei existente, să le dea tuturor o finalitate pozitivă, constructivă, nu distrugătoare. Când nu se mai poate stăpani, când nu-și mai poate stăpani impulsurile, omul este vizibil sub stăpanire străină, sub stăpanirea unui lucru rău. Dacă înțelegem ce înseamnă stăpanirea omului de o patimă sau alta, ne putem imagina ce înseamnă stăpanirea totală de rău. În cazul patimilor mai rămâne în om conștiința că ceea ce face este rău și distructiv pentru propria viață. Stăpanirea de demoni presupune cedarea și la nivelul conștiinței. Părinții Bisericii nu vorbeau despre lăcomie sau desfrânare sau lenevire ci despre duhul lăcomiei sau duhul desfrânării sau duhul lenevirii. Este ușor de înțeles de ce.

Cu puțină cercetare de sine, putem și noi să observăm că la originea acestor patimi stau anumite stări sau intenții ascunse, latente, care atunci când prind prilejul se manifestă irezistibil. Este regretabil că s-a renunțat la această cultură duhovnicească, cultura a vieții la nivelul duhurilor, dacă vreți, evident sub presiunea unei culturi materialiste și raționaliste. S-a creditat ideea că raul vine de la trup, de la nevoile și de la poftele trupului. Are Sfântul Pavel un cuvânt relevant pentru cele spuse aici:

„Căci lupta noastră nu este împotrăv trupului și a sângelui, ci împotrăv începătoriilor, împotrăv stăpaniilor, împotrăv stăpanitorilor întinericului acestui veac, împotrăv duhurilor răutății, care sunt în văzduh.” (Efeseni 6,12).

Chiar în acest context Apostolul Pavel vorbește despre lupta împotrăv diavolului, arătând care sunt armele cu care se poate lupta împotrăv acestuia: „Imbrăcați-va cu toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotrăv uneltirilor diavolului... Pentru aceea, luați

toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotrăv în ziua cea rea și, toate biruindu-le, să rămâneți în picioare. Stați deci tari, având mijlocul vostru încins cu adevărul și imbrăcându-va cu plătoasă dreptății, și încălțați picioarele voastre, gata fiind pentru Evanghelia păcii. În toate luați păvaza credinței, cu care veți putea să stingeți toate săgetile cele arzătoare ale vicelanului. Luați și coiful mântuirii și sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu.” (Efeseni 6,11-17)

Adevărul, dreptatea, pacea, credința, mântuirea, cuvântul lui Dumnezeu sunt arme duhovnicești (adică nemateriale) împotrăv duhurilor rele. Teologia academică însăși vorbește prea puțin – ca să nu spun aproape deloc – despre nivelul duhovnicesc al existenței umane, de mecanismele vieții duhovnicești. O consecință a acestei tăceri este lipsa temelor despre diavol și duhurile rele din preocupările sale. Se spune că cea mai mare biruință a diavolului este să-l convingă pe om că nu există diavol.

Postura de posedat de diavol începe cu aceste stăpaniri sau împătămiri, cu prezenta patimilor în lăuntrul nostru, este anticipată de către acestea. Un mare teolog și filosof grec al veacului XX-lea, Nikolaos Matsoukas a scris un tratat de demonologie. Câteva din cărțile sale au fost traduse în limba română – inclusiv acest tratat de demonologie – și publicate la Editura Bizantină. Este cam singurul teolog ortodox preocupat de demonologie, în spațiul răsăritean, cel puțin în epoca modernă și contemporană. Matsoukas sugerează și insistă foarte mult asupra contribuției noastre la savarsirea raului în propria noastră existență, la „invitarea” demonului să se

TĂLCĂRI

salasluiasca in noi. Sigur, altceva este raul provocat de noi si altceva este diavolul. Diavolul este un rau personalizat. Conlucrarea cu el presupune un pact. Cel posedat, sa spunem, din cauza lui sau din cauza parintilor sau din cauze necunoscute, ajunge la un oarecare pact cu diavolul. Diavolul nu are putere asupra cuiva, daca respectivul nu-i face loc, nu consimte.

Am avut o experienta, ca duhovnic, cu un taximetrist, care mi-a relatat cum, plecand de la un simplu joc, a ajuns sa fie stapanit de diavol. Din aceasta cauza a ajuns, de fapt, la mine la biserica. Statea in masina si astepta clienti, ca orice taximetrist. Uneori veneau, alteori nu veneau... De unde pana unde, i-a venit in gand sa faca un pact cu diavolul, ca sa-i aduca clienti. Daca va puteti inchipui!? De unde gandul acesta?! Noi, ca teologi si preoti, spunem ca insusi diavolul i-a strecurat in gand aceasta provocare. Si a inceput glumind in sine sa: „Bine ma, trimite-mi clienti!” Si au inceput sa-i vina clienti. Nu avea clienti a doua zi, zicea iarasi: „Bai, mai trimite-mi niste clienti!” Totul a pornit intr-o joaca.

R. Radulescu: Dar se adresa diavolului?

Pr. Coman: Da, se adresa diavolului. Probabil ca l-o fi provocat diavolul insusi cu invitatia: „Cere-mi mie, ca iti aduc eu clienti...!”, un simplu gand. A ajuns, in cele din urma sa aiba cosmaruri. Noaptea nu mai dormea. Il lua somnul si incepea sa simta cum dantuiiau si radeau in jurul lui cete, legiuni de demoni. La inceput isi spunea: „Mi se pare mie...! Imaginatia mea, este de vina...! Nu exista diavoli!”. Cand a venit la biserica, mi-a marturisit: „Parinte, cum ii ceream, cum veneau clientii!”.

Sigur, un necredincios sau un rationalist ar spune ca este doar o

GÂNDUL SĂPTĂMĂNI

Dacă învățăm să aducem neîncetat mulțumire lui Dumnezeu, Domnul ne va dărui harul Său din ce în ce mai mult. Și, cu cât îi vom mulțumi mai mult, cu atât mai mult ne va umple de binefacerile Sale. Inșă nu ne va da mai mult până ce nu îi vom fi mulțumit îndeajuns pentru cele primite deja. Astfel vom ajunge să-I aducem Domnului slavă și mulțumire pentru toate darurile Sale, știute și neștiute, chiar și pentru fiecare suflare de aer pe care o respirăm. Și vom dori să-I mulțumim așa cum merită El cu adevărat și cum îi datorăm. Dar, văzând că nu suntem în stare să-I mulțumim cu vrednicie, vom începe să ne mâhnim și să plângem înaintea lui Dumnezeu. Iar această pocăință născută din recunoștință, este o pocăință dătătoare de viață, care nu are sfârșit pe pământ. Iată calea cea mai desăvârșită de a afla lacrimile pocăinței.

arhim. Zaharia Zaharou

impresie, o autosugestie, o coincidenta. El era convins ca nu era o simpla coincidenta. Drama

lui era ca nu mai reusea sa scape de prezenta acestui personaj, care il tortura de asa maniera, incat ajunsese 24 de ore din 24 sa fie sub presiunea prezentei lui. Cand ii radea pe o parte, cand in imaginatie, cand ii auzea vocea, cand hohotele de ras, pe care nu le mai putea suporta! Aceasta este istorisirea cuiva patit in zilele noastre. Era, pur si simplu, transfigurat, chinuit. A ajuns la biserica cerandu-mi: „Parinte, faceti ceva! Dintr-o joaca prostiasca, uitati unde am ajuns!” A venit un timp si s-a ajutat de biserica, de Sfanta Cruce, de rugaciune, de dezlegari, ca sa se linisteasca. L-am pierdut apoi, nu mai stiu ce s-a mai intamplat cu el. Iata, asadar, o situatie foarte concreta, cand cineva, dintr-o joaca, a facut loc diavolului inlauntrul sau. Posedarea aceasta de demon, are foarte multe grade si etape. El este, pana la urma, cel care ne cultiva apetenta pentru lucruri care ne stapanesc, pentru patimi. Cunoastem intamplarile din Pateric. Alexandria era in grija unui singur demon, care si acela dormea. De ce? Pentru ca toata lumea era dedata desfraului. Nu era nevoie de multa vigilentia din partea demonilor. In schimb, in jurul unui singur schimnic, care se nevoia, erau legiuni de demoni care nu numai ca nu aveau timp sa doarma, dar se osteneau, tot timpul, ca sa-l determine pe schimnic sa inceteze lupta sa duhovniceasca.

R. Radulescu: Adica, il sileau sa raspunda acelor provocari, acelor ispite, cum le spunem. Parinte profesor, demonizatul, acest om din tinutul gherghesenilor, este vindecata de catre Mantuitorul Hristos si se linisteste. Demonii care ies din el sunt condusi sau sunt invitati sa intre intr-o turma d e p o r c i .

TRĂSĂCĂRI

Pr. Coman: Demonii îi cer Mantuitorului lucrul acesta.

R. Radulescu: Ei cer. Aici este cheia intamplarii. Mantuitorul Hristos nu îi lasa în vazduh sau la îndemana sa-si faca de cap cu alti oameni, ci îi indeamna catre niste dobitoace, catre o turma de porci. Dar nu intamplator. Se pare, ca porcii erau posesiunea oamenilor acelei cetati. Aici intervine reactia acelor oameni, care clar, într-o prima faza, s-au minunat ca acel om, pe care-l stiau un nebun, un demonizat, s-a linistit. Era acum un om normal. Dar apoi ce fac? Il invita pe Mantuitorul Hristos sa plece din tinutul lor! Este o reactie ciudata! In mod normal, ar fi trebuit sa-L mai tina putin, sa vada ce este cu El! Hristos reusise sa faca ceea ce nimeni nu a reusit pana atunci! De aici tragem concluzia ca posedarea este una evidenta în cazul omului vindecata din Evanghelie, dar în cazul celorlalti demonizati este vorba despre o posedare mai subtila? Ei sunt posedati de ceea ce posedau ei? Exista acest pericol de a fi stapaniti de ceea ce avem fiecare?

Pr. Coman: Este foarte frumos ceea ce spuneti. Contrastul este pus în evidenta de Mantuitorul Hristos si de Sfantul Evanghelist Matei. Oamenii locului nu se bucura atat de mult de vindecarea demonizatului, ba mai mult se revolta, se intristeaza, pentru ca este afectat avutul lor. Nu sunt în masura sa accepte jertfirea avutului lor, care putea fi chiar pretios, desi era numai o turma de porci. Oricum, nu se putea compara cu eliberarea unui om de sub posesiunea diavolului. Aici se pune în discutie o problema foarte, foarte importanta, pe care noi o regasim în toate discursurile, si culturale si artistice. Tensiunea între a fi si a avea, între existenta si suportul existentei. Pentru ca omul

este chemat sa-si asigure existenta, bazandu-se pe o anumita avere, pe o anumita posesiune. Aceasta ne da liniste, ne da siguranta zilei de maine. Uneori, chiar ne amageste ca aceasta inseamna a fi, inseamna a exista. Sa ai. Cu cat ai mai mult, cu atat esti mai evident.

R. Radulescu: Avem tendinta sa ne evaluam propriile eforturi, în functie de ceea ce avem...? Daca nu avem, nu prea avem pentru ce sa traim?

Pr. Coman: Dar, daca prelungim un pic logica, un pic numai, vom vedea ca sunt lucruri mult mai importante, pe care le putem avea si care ne-ar ridica la un mod de existenta mult superior si mult mai rafinat. A avea inseamna un mod de existenta la baza, cel mai de jos. Inseamna a supravietui, a te hrani, a avea ce sa mananci, sa iesi în lume, si sa ai cu ce sa te imbraci. Inseamna sa ai o masina, ca sa poti sa te plimbi si asa mai departe. Dar nu în a manca, nu în a te imbraca, nu în a te plimba se epuizeaza existenta noastra!

Unde este existenta noastra? Daca mergem înspre varf, existenta noastra inseamna sa fim în legatura cu oamenii, sa avem comunicare si, eventual, relatie de iubire cu ei! În realitate, ratiunea noastra de a exista, bucuria existentei noastre, este sa iubim si sa fim iubiti. Daca vrem sa realizam lucrul acesta, vom vedea ca ne impiedica foarte mult avutia despre care vorbeam. Ar fi bine ca având, sa putem si iubi. Dar se intampla mai rar. Ne iubim pe noi insine! Calea ca cel care poseda avutii sa ajunga sa iubeasca, este sa transforme avutul sau în donari, sa-l daruiasca!

În Evanghelia noastra vedem ca nu exista disponibilitatea daruirii. Când Mantuitorul le-a propus, nu au acceptat jertfirea turmei de porci pentru a vindeca pe unul dintre semenii lor, probabil fiu, sau

frate, sau unchi, sau tata! Nu au acceptat sa transforme avutia în dar. Ar fi fost un salt fantastic al modului de existenta. De la existenta de supravietuire, de jos, de baza, la o existenta superioara, la treapta de sus a existentei.

Daca nu este chemat omul la o existenta superioara, atunci cine? Parintele Staniloae ne spune ca: „Dragostea este varful existentei!” A exista la varf inseamna a iubi. Ca sa ajungi acolo, ca sa ajungi sa iubesti, trebuie sa gestionezi foarte jertfelnic avutia ta, si patimile asemenea. Un om patimas nu poate iubi. Nici chiar patima aceea, pe care o intalnim atat de des, într-o asa zisa relatie nebuna de dragoste. Ea nu este, de fapt, un suport real al iubirii. Si nici nu duce la iubire. Duce la drame, duce la pervertiri ale iubirii. Iubirea are o singura premiza, anume capacitatea de jertfire a sinelui, sacrificiul de sine.

Iar vrajmasul, demonul este opusul, adica ne iubirea, ura, invidia. Invidia il face sa lupte cu patima impotriva omului, atunci când acesta incepe sa devina fiinta iubitoare, când incepe sa se desprinda de tot ceea ce ar putea sa-l tina în lumea de jos, la nivelul inferior al existentei. Atunci, desigur, diavolul face ravagii. Diavolul nu suporta binele. Se spune despre el ca „mai degraba ar putea rabda paietele para focului decat diavolul pala cea arzatoare a dragostei”.

R. Radulescu: Deci, solutia pentru a ne pazi de aceasta tendinta, care ne incearca pe toti, de a fi posedati, este sa exersam sacrificiul. Cu ce se incepe?

Pr. Coman: Spiritualitatea noastra crestineasca a dezvoltat un întreg instrumentar. Iata, de exemplu, exersarea în vederea dobandirii capacitatii de a te darui, în cele din urma de a te darui pe tine însuti,

ȚĂLCĂRI

adica de a face sacrificii, este infranarea. A te infrana inseamna a te multumi cu o singura felie de paine, atunci cand ai posibilitatea sa mananci doua! (...) Infranarea este un mod de a trai, care se aplica la orice ne cultiva placerea egoista, iubirea de sine. Postul este un exercitiu in aceasta directie. A te multumi cu o leguma, o fructa, atunci cand ai posibilitatea sa mananci ceea ce iti place! Cine face acest exercitiu, va fi in masura sa se infraneze.

Infranarea este cel mai bun mijloc de exersare a stapanirii de sine. Cand te stapanesti pe tine insuti si

te controlezi, lupti impotriva patimilor si a ispitelor. Atunci poti foarte usor sa gestionezi in sus, la nivel superior, existenta ta. Altfel nu! Si este jalnic! Este dramatic sa te trezesti la sfarsitul vietii tale, ca ai fost captiv celor mai de jos porniri, celor mai meschine si mai uracioase tentatii. Ca ai trait la un nivel josnic! Ca nu ai trait tu, de fapt! Ca ai fost captiv sau victima unor patimi de ocară!

Eu sunt la o varsta, la care am inceput sa ma uit in urma si sa regret enorm lipsa eforturilor pentru a ma desprinde de astfel de tentatii. Acum, incerc sa ma bat cu

mine insumi, dar nu mai am puterile pe care le aveam in tinerețe. De aceea, as indemna pe cei care ne asculta, sa nu se raporteze la ceea ce discutam noi aici, ca la niste teorii ale cuiva, ci sa se raporteze ca la o oferta reala de viata, ca la o provocare! Sa incerce! Omul trebuie sa se ridice la un nivel superior de existenta, acolo unde el este stapan. Nici patimile, nici vrajmasul, ci el! (...)"

Pr. Constantin Coman, "Dreptatea lui Dumnezeu si dreptatea oamenilor", Editura Bizantina,

CUVANT DE LA SFINTI

-Părinte, cum ne putem da seama dacă cineva este îndrăcit și nu bolnav psihic?

- De aceasta își poate da seama și un medic simplu dar evlavios. Cei care au diavolul sar în sus atunci când se apropie de ceva sfânt. Astfel se vede clar că au diavol. De le dai puțină aghiazmă sau dacă îi însemnezi cu sfinte moaște, se împotrivesc, deoarece diavolul este înghesuit înlăuntrul lor. Iar cei ce suferă de boală psihică nu se împotrivesc deloc. Chiar dacă porți cruce și te apropii de cei îndrăciți, aceștia se neliniștesc și se tulbură. Odată, la o priveghere în Sfântul Munte, niște Părinți mi-au spus că le spune gândul cum că un oarecare mirean, care era acolo, are diavol. M-am așezat în strana alăturată și am lipit de el crucea mea, ce avea din Sfântul Lemn. A sărit în sus și s-a dus în altă parte. Când a mai plecat din lumea care era în biserică, m-am dus iarăși lângă el. A făcut la fel. Atunci am înțeles că într-adevăr a v e a d i a v o l . Când îmi aduc la Colibă copii și îmi spun că au diavol, ca să mă încredințez dacă sunt îndrăciți, de multe ori iau o părticică din Sfintele Moaște ale Sfântului Arsenie și o ascund în palmă. Și să vedeți, deși

am amândouă palmele închise, copilul, dacă are diavol, se uită cu frică la mâna în care țin sfintele moaște. Iar dacă nu are diavol, ci, de pildă, vreo boală a creierului, nu reacționează deloc. Alteori le dau apă în care mai înainte băgasem părticica de Sfintele moaște, și, dacă au diavol, nu o beau, se îndepărtează. Unui copil îndrăcit i -am dat odată mai întâi dulciuri, ca să i se facă sete, și după aceea i-am adus din acea apă. "Lui Ionică o să-i dau cea mai bună apă", - i-am spus. Cum a gustat puțin, a început să strige: "Apa asta mă arde. Ce are în ea? "Nimic", - îi spun. "Ce-mi faci? Mă arde", - a strigat. "Nu te arde pe tine; pe altcineva îl arde" - îi spun. Îl însemnam cu semnul crucii pe cap, și dădea din mâini și din picioare... Pățise o criză de îndrăcire. Diavolul îl făcuse ghem. [...]

- Părinte, atunci când cineva care s-a îndrăcit se pocăiește, se spovedește, se împărtășește, dar influența diavolească nu scade, ce se întâmplă?

- Nu scade, pentru că în acela încă nu s-a întărit starea cea duhovnicească. Dacă Dumnezeu l-ar ajuta imediat să se slobozească de această influență diavolească va aluneca iarăși îndată. De aceea Dumnezeu, din

multă dragoste îngăduie ca răul să cedeze încet-încet. Astfel omul și plătește - ispășindu-și prin pătimire păcatele - și își și întărește starea sa duhovnicească. Cu cât acela își întărește starea sa duhovnicească, cu atât cedează și răul. De el însuși depinde cât de repede se va slobozi de înrăurirea diavolească. Odată m-a întrebat tatăl unui copil ce avea diavol: "Când se va face bine copilul meu?" "Atunci când tu te vei întări într-o stare duhovnicească - îi spun - va fi ajutat și el". Sărmanul copil, deși trăia duhovnicește, tatăl lui se împotrivea și-i spunea că va înnebuni dacă nu-și va schimba viața. Și a început el însuși să-l ducă pe copil la case de toleranță, și atunci copilul a alunecat și s-a îndrăcit. Atunci când l -a stăpânit diavolul, se năpustea asupra mamei lui cu intenții urâte. Sărmana mamă a fost nevoită să plece într-o insulă, ca să scape. Tatăl se pocăise și încerca să trăiască duhovnicește, dar copilul nu se făcea bine. Abia atunci după ce a mers pe la toate locurile de închinare, a învățat toate viețile Sfinților și s-a întărit duhovnicește, numai după aceasta copilul lui s-a făcut bine.

Sfântul Cuvios Paisie Aghioritul